

Tytuł: **Międzynarodowa pozycja konkurencyjna Polski. Teoria i praktyka**
Autorzy: Bogusław L. Ślusarczyk
Wydawnictwo: CeDeWu.pl
Rok wydania: **2011**

Opis:

Celem prezentowanej książki jest określenie uwarunkowań międzynarodowej pozycji konkurencyjnej Polski w okresie 1993-2009 na tle powiązań handlowych z głównymi partnerami. Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny, gdyż zamierzeniem autora jest konfrontacja wniosków wynikających z teorii wymiany międzynarodowej i teorii wzrostu gospodarczego z praktyką dotychczasowego rozwoju oraz funkcjonowania polskiej gospodarki otwartej. Zadaniem autora jest analiza porównawcza międzynarodowej pozycji konkurencyjnej na tle wybranych krajów, tj. krajów UE, w tym szczególnie Niemiec oraz Rosji i Ukrainy. Wybór tych krajów podyktowany był tym, iż są to kraje sąsiadujące z Polską. Ponadto, ze względu na zróżnicowany poziom rozwoju owych krajów zaistniały szersze możliwości weryfikacji teorii oraz sformułowanie przesłanek decydujących o współpracy, jej formach w przyszłości. Szczególnie analiza zmian zachodzących w rozwoju współpracy Polski z Niemcami, szerzej z krajami UE, stwarza możliwości bardziej adekwatnej antycypacji współpracy między Polską i Rosją, a zwłaszcza między Polską i Ukrainą.

W książce ... wiele wątków analitycznych przedstawionych zostało inaczej, a przy tym bardziej przekonująco, aniżeli w uznanych dziełach z tego zakresu. Wniosek ten pogłębiony jest skrupulatnością rozważań, dociekliwością badawczą, bardzo dobrą znajomością źródeł informacji i właściwym przywiązywaniem wagi do szczegółów. Praca stanowi "kopalnię" informacji dla osób zajmujących się problematyką szeroko rozumianej konkurencyjności międzynarodowej. Jej atutem są także niezbyt często spotykane w literaturze rozważania związane z oceną pozycji konkurencyjnej Polski na rynku Rosji i Ukrainy.

Prof. dr hab. Stanisław Wydymus

Recenzowana książka należy do grupy opracowań opartych na solidnych podstawach metodologicznych i bardzo dobrej znajomości przedmiotu badań. Autor wykazał się ogromną pracowitością w zakresie uporządkowania i usystematyzowania, różnorodnych metodologicznie materiałów i badań. ? Walorami monografii jest jej wielopłaszczyznowość i relatywna dogłębność analiz. Obfita warstwa wniosków i spostrzeżeń zawartych w książce stanowi wartość samą w sobie, świadczy o szczegółowości rozważań, co jest niewątpliwie wartością dodaną recenzowanej pracy.

Prof. dr hab. Wiesław Ł. Macierzyński

Spis treści:

Wstęp 9

Rozdział 1

Teoretyczne podstawy międzynarodowej konkurencyjności gospodarki narodowej 13

1.1. Istota konkurencji i relatywizm pojęcia konkurencyjności 13

1.2. Statyczne i dynamiczne ujęcie konkurencyjności 18

1.3. Współzależności między zdolnością konkurencyjną przedsiębiorstwa, branży i

gospodarki narodowej 21

1.3.1. Zdolność konkurencyjna przedsiębiorstwa i branży 22

1.3.2. Model analizy pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa na rynku 29

1.3.3. Strategie konkurencji przedsiębiorstwa na współczesnym rynku 31

1.4. Koncepcja konkurencyjności krajowej i atrakcyjności danego obszaru (regionu) 40

1.5. Zdolność konkurencyjna gospodarki narodowej i jej determinanty 41

Rozdział 2

Źródła konkurencyjności w świetle teorii handlu międzynarodowego 57

2.1. Kryteria podziału teorii handlu międzynarodowego 57

2.2. Podażowe źródła przewag konkurencyjnych w teoriach handlu międzynarodowego 59

2.2.1. Teoria kosztów absolutnych 59

2.2.2. Teoria kosztów względnych 61

2.2.3. Teoria kosztów realnych 63

2.2.4. Teoria kosztów alternatywnych 64

2.2.5. Teoria obfitości zasobów (proporcji w zasobach) 68

2.2.6. Teorie neoczynnikowe 74

2.2.7. Teorie neotechnologiczne 75

2.2.7.1. Teoria luki technologicznej 76

2.2.7.2. Teoria cyklu życia produktu 82

2.3. Popytowo-podażowe przesłanki zdolności konkurencyjnej we współczesnych teoriach handlu międzynarodowego 89

2.3.1. Rozmiary i struktura popytu jako źródło przewag komparatywnych 89

2.3.2. Teoria podobieństwa preferencji 90

2.3.3. Teoria zróżnicowania produktów 91

2.3.4. Teoria handlu wewnątrzgałęziowego i jego wpływ na konkurencyjność gospodarki narodowej. 92

2.4. Źródła przewag we współczesnej, globalizującej się gospodarce światowej i w teorii wzrostu endogenicznego. 100

2.5. Ogólny algorytm oceny konkurencyjności gospodarki narodowej 111

2.5.1. Mierniki konkurencyjności gospodarki narodowej 124

2.5.1.1. Mierniki ilościowe 126

2.5.1.2. Wskaźniki cenowo-kosztowe 131

2.5.1.3. Mierniki ex ante międzynarodowej pozycji konkurencyjnej 138

2.5.1.4. Wskaźniki konkurencyjności "nowej gospodarki" 139

2.5.1.4.1. Wskaźniki jakości kapitału ludzkiego 140

2.5.1.4.2. Mierniki poziomu wiedzy i jej tworzenia 141

2.5.1.4.3. Mierniki jakości kapitału rzeczowego 142

2.5.1.4.4. Wskaźniki otoczenia makroekonomicznego 142

Rozdział 3

Udział Polski w międzynarodowym podziale pracy. Tendencje rozwojowe w handlu zagranicznym w latach 90. i 2000-2009 159

3.1. Zmiany potencjału gospodarczego Polski - ogólne tendencje 159

3.1.1. Struktura towarowa 171

3.1.2. Struktura według chłonności czynników wytwórczych 174

3.1.3. Działalność B+R 176

3.1.4. Zmiana kierunków geograficznych wymiany Polski z zagranicą w latach 1990-2009 183

- 3.2. Wymiana handlowa Polski z krajami Unii Europejskiej, w tym szczególnie z Niemcami oraz Rosją i Ukrainą w świetle badań empirycznych 187**
- 3.2.1. Asymetria obrotów handlu zagranicznego Polski 187**
- 3.2.2. Struktura importu Polski i udział w jej imporcie wybranych krajów 189**
- 3.2.3. Struktura eksportu Polski i udział w jej eksporcie wybranych krajów 195**
- 3.2.4. Kształtowanie się salda bilansu handlowego Polski z wybranymi krajami w latach 1993-2009 204**

Rozdział 4

Międzynarodowa pozycja konkurencyjna gospodarki Polski na rynkach krajów UE, Rosji i Ukrainy 225

- 4.1. Założenia metodologiczne 225**
- 4.2. Saldo bilansu handlowego jako wskaźnik pozycji konkurencyjnej 231**
- 4.3. Relacje eksportowo-importowe jako wskaźnik pozycji konkurencyjnej 232**
- 4.4. Zasobochłonność eksportu i importu Polski z wybranymi krajami 244**
- 4.5. Kształtowanie się wskaźników ujawnionej przewagi względnej (RCA) Polski na rynkach partnerów 258**
- 4.6. Intensywność handlu wewnątrzgałęziowego w obrotach zagranicznych Polski 266**
- 4.7. Wskaźniki podobieństwa struktur obrotów Polski ogółem i obrotów partnerów 277**
- 4.8. Kształtowanie się konkurencyjności cenowej 279**

Zakończenie 289

Bibliografia 303

Aneks 311